

PRAVILNIK

O STANDARDIMA ZA POČETNU AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA

("Sl. glasnik RS", br. 88/2017)

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se standardi za početnu akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa.

Standardi za početnu akreditaciju ustanova iz stava 1. ovog člana odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Početna akreditacija studijskih programa vrši se prema standardima za akreditaciju studijskih programa koji su utvrđeni Pravilnikom o standardima i postupku za akreditaciju studijskih programa ("Službeni glasnik RS", broj 88/17)

Član 2

Komisija za akreditaciju i proveru kvaliteta donosi:

- 1) uputstvo za pripremu dokumentacije za početnu akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa;
- 2) uputstvo za recenzenta za procenu ispunjenosti standarda za početnu akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa,

koje dostavlja Nacionalnom savetu na mišljenje i objavljuje na internet stranici Komisije.

Član 3

Privremeni organ poslovođenja visokoškolske ustanove garantuje:

- 1) da su opšti akti visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom;
- 2) da je dokumentacija za akreditaciju visokoškolske ustanove urađena u skladu sa standardima i uputstvom za pripremu dokumentacije za početnu akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa;
- 3) za tačnost podataka u dokumentaciji za početnu akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. septembra 2017. godine.

STANDARDI ZA POČETNU AKREDITACIJU VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA I STUDIJSKIH PROGRAMA

Standard 1: Ciljevi i osnovni zadaci visokoškolske ustanove

Standard 2: Organizacija visokoškolske ustanove

Standard 3: Studije

Standard 4: Naučnoistraživački i umetnički rad

Standard 5: Kvalitet nastavnika i saradnika

Standard 6: Potreban broj nastavnika i saradnika

Standard 7: Nenastavno osoblje

Standard 8: Studenti

Standard 9: Prostor i oprema

Standard 10: Biblioteka, udžbenici i informaciona podrška

Standard 11: Finansijsko obezbeđenje rada

Standard 12: Unutrašnji mehanizmi za osiguranje kvaliteta

Standard 1: Ciljevi i osnovni zadaci visokoškolske ustanove

Osnivač visokoškolske ustanove prepoznaje razloge za osnivanje ustanove u skladu sa potrebama i prioritetima razvoja društva, poboljšanjem kvalifikacione strukture, razvoja struke, nauke i umetnosti i postojanjem uslova za visokoškolsko obrazovanje. Visokoškolska ustanova ima usvojene osnovne ciljeve u skladu sa ciljevima visokog obrazovanja koji su utvrđeni zakonom.

Uputstva za primenu standarda 1:

- 1.1. Osnivač u elaboratu o osnivanju navodi razloge za osnivanje, ciljeve i zadatke.
- 1.2. Osnovne zadatke visokoškolske ustanove, sažeto izražene, utvrđuje privremeni organ upravljanja visokoškolske ustanove.
- 1.3. Ciljevi visokoškolske ustanove određuju konkretnе rezultate koje ta visokoškolska ustanova želi da ostvari i predstavljaju osnovu za kontrolu njenog rada.
- 1.4. Ciljevi su konkretni, ostvarivi i merljivi u skladu sa raspoložim mogućnostima i bliže određuju delatnost visokoškolske ustanove.
- 1.5. Sve aktivnosti visokoškolske ustanove, a posebno razvoj studijskih programa, u skladu su sa utvrđenim ciljevima visokoškolske ustanove.

Standard 2: Organizacija visokoškolske ustanove

Osnivač visokoškolske ustanove ima privremene organe koji omogućuju izvršavanje potrebnih aktivnosti neophodnih za dobijanje dozvole za obavljanje delatnosti. Organizaciona struktura i sistem upravljanja obezbeđuju postizanje ciljeva i ostvarivanje zadataka visokoškolske ustanove.

Uputstva za primenu standarda 2:

- 2.1. Privremeni organ upravljanja ustanove po broju i sastavu treba da odgovara obavljanju delatnosti visokog obrazovanja.
- 2.2. Vršilac dužnosti organa poslovođenja organizuje rad na pripremanju nastavnih planova i programa i potrebnih profila nastavnika, kao i ostale dokumentacije potrebne za početnu akreditaciju.

Standard 3: Studije

Sadržaj kvalifikacija i diploma pojedinih vrsta i nivoa studija odgovaraju karakteru i ciljevima studijskih programa. Opis kvalifikacija svakog studijskog programa mora biti precizno definisan i odgovarati određenom nivou nacionalnog okvira kvalifikacija. Studijski programi visokoškolske ustanove su u skladu sa osnovnim ciljevima i služe njihovom ispunjenju. Visokoškolska ustanova sistematično i efektivno planira, sprovodi, nadgleda, vrednuje i unapređuje kvalitet studijskih programa.

Uputstva za primenu standarda 3

- 3.1. Uputstva za primenu standarda koji se odnose na vrstu i stepen studija:
 - 3.1.1. Kvalifikacije koje označavaju završetak osnovnih strukovnih studija stiču studenti:
 - koji su pokazali znanje u oblasti studiranja koje se zasniva na prethodnom obrazovanju i koje osposobljava za korišćenje stručne literature;
 - koji su u stanju da primene znanje i razumevanje u profesiji;
 - koji su u stanju da prenesu znanja na druge;
 - koji poseduju sposobnost da nastave studije;

- koji poseduju sposobnost za timski rad.

3.1.2. Kvalifikacije koje označavaju završetak osnovnih akademskih studija stiču studenti:

- koji su pokazali znanje u oblasti studiranja koje se zasniva na prethodnom obrazovanju i koje je na nivou koji omogućava korišćenje stručne literature, ali istovremeno obuhvata neke aspekte koji se oslanjaju na ključna znanja njihovog polja studiranja;

- koji su u stanju da primene svoje znanje i razumevanje na način koji ukazuje na profesionalni pristup poslu ili zvanju i koji imaju sposobnosti koje se najčešće iskazuju smišljanjem i odbranom argumenata i rešavanjem problema unutar polja studiranja;

- koji imaju sposobnost da prikupljaju i tumače potrebne podatke;

- koji imaju sposobnost razmišljanja o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim pitanjima;

- koji su u stanju da o svom radu i rezultatima rada obaveštavaju stručnu i širu javnost;

- koji su razvili sposobnosti koje su neophodne za nastavak studija.

3.1.3. Kvalifikacije koje označavaju završetak master strukovnih studija stiču studenti:

- koji su pokazali znanje i razumevanje u oblasti studiranja, koje dopunjuje znanje stečeno na osnovnim strukovnim studijama i predstavlja osnovu za razvijanje kritičkog mišljenja i primenu znanja u praksi;

- koji su u stanju da primene znanje u rešavanju problema u novom ili nepoznatom okruženju u širim ili multidisciplinarnim oblastima unutar obrazovno-naučnog odnosno obrazovno-umetničkog polja studija;

- koji imaju sposobnost da integriraju znanje, rešavaju složene probleme i da rasuđuju na osnovu dostupnih informacija koje sadrže promišljanja o društvenim i etičkim odgovornostima povezanim sa primenom njihovog znanja i sudova;

- koji su u stanju da na jasan i nedvosmislen način prenesu znanje i način zaključivanja stručnoj javnosti;

- koji su sposobni za rešavanje praktičnih problema u privrednim preduzećima i javnim ustanovama;

- koji poseduju sposobnost da nastave studije na način koji će samostalno izabrati.

3.1.4. Kvalifikacije koje označavaju završetak master akademskih studija stiču studenti:

- koji su pokazali znanje i razumevanje u oblasti studiranja, koje dopunjuje znanje stečeno na osnovnim akademskim studijama i predstavlja osnovu za razvijanje kritičkog mišljenja i primenu znanja;

- koji su u stanju da primene znanje u rešavanju problema u novom ili nepoznatom okruženju u širim ili multidisciplinarnim oblastima unutar obrazovno-naučnog odnosno obrazovno-umetničkog polja studija;

- koji imaju sposobnost da integriraju znanje, rešavaju složene probleme i da rasuđuju na osnovu dostupnih informacija koje sadrže promišljanja o društvenim i etičkim odgovornostima povezanim sa primenom njihovog znanja i sudova;

- koji su u stanju da na jasan i nedvosmislen način prenesu znanje i način zaključivanja stručnoj i široj javnosti;

- koji poseduju sposobnost da nastave studije na način koji će samostalno izabrati.

3.1.5. Kvalifikacije koje označavaju završetak specijalističkih akademskih studija stiču studenti:

- koji su pokazali produbljeno znanje, razumevanje i sposobnosti u odabranim užim naučnim i umetničkim oblastima specijalizacije, zasnovano na znanju i veštinama stečenim na master akademskim studijama i odgovarajuće je za istraživanje u datim užim naučnim i umetničkim oblastima studija;

- koji su u stanju da primene stečeno produbljeno znanje, razumevanje i sposobnosti stečene tokom specijalističkih studija za uspešno rešavanje složenih problema u novom ili nepoznatom okruženju, u užim naučnim i umetničkim oblastima studija;

- koji imaju povećanu sposobnost da povežu stečena znanja i rešavaju složene probleme, da rasuđuju i da na osnovu dostupnih informacija donose zaključke koji istovremeno sadrže promišljanja o društvenim i etičkim odgovornostima povezanim sa primenom njihovog znanja i sudova;

- koji su u stanju da efikasno prate i usvajaju novine i rezultate istraživanja u oblasti specijalizacije i da na jasan i nedvosmislen način prenesu svoje zaključke, znanje i postupak zaključivanja stručnoj i široj javnosti.

3.1.6. Kvalifikacije koje označavaju završetak specijalističkih strukovnih studija stiču studenti:

- koji su pokazali produbljeno znanje, razumevanje i stručne veštine u odabranim užim oblastima specijalizacije, koje se zasniva na znanju i veštinama stečenim na osnovnim strukovnim ili osnovnim akademskim studijama, kao vid posebne pripreme i odgovarajuće je za uspešan rad u oblasti specijalizacije;

- koji su u stanju da primene produbljeno znanje, razumevanje i veštine za uspešno rešavanje složenih problema u delimično novom ili nepoznatom okruženju užim oblastima studija;

- koji su stekli znanja i veštine potrebne za timski rad pri rešavanju složenih problema iz struke;

- koji imaju povećanu sposobnost da integriraju stečena znanja i veštine, da rasuđuju i daju na osnovu dostupnih informacija moguće zaključke koji istovremeno sadrže promišljanja o društvenim i etičkim odgovornostima povezanim sa primenom njihovog znanja i sudova;

- koji su u stanju da efikasno prate i usvajaju novine u oblasti specijalizacije i da na jasan i nedvosmislen način prenesu svoje zaključke, znanje i postupak zaključivanja stručnoj i široj javnosti.

3.1.7. Kvalifikacije koje označavaju završetak doktorskih studija stiču studenti:

- koji su pokazali sistematsko razumevanje određenog polja studija;

- koji su savladali veštine i metode istraživanja na tom polju;

- koji su pokazali sposobnost koncipiranja, projektovanja i primene;

- koji su pokazali sposobnost prilagođavanja procesa istraživanja uz neophodan stepen akademskog integriteta;

- koji su originalnim istraživanjem i radom postigli ostvarenje koje proširuje granice znanja, koje je objavljeno i koje je referenca na nacionalnom i međunarodnom nivou;

- koji su sposobni za kritičku analizu, procenu i sintezu novih i složenih ideja;

- koji mogu da prenesu stručna znanja i ideje kolegama, širokoj akademskoj zajednici i društvu u celini;

- koji su u stanju da u akademskom i profesionalnom okruženju promovišu tehnološki, društveni ili kulturni napredak.

3.1.8. Zahtev za početnu akreditaciju može da se odnosi samo na studije koje se odvijaju na klasičan način u sedištu ustanove.

3.2. Između različitih studijskih programa može se vršiti prenošenje ESPB bodova.

3.3. Visokoškolska ustanova ima procedure za usvajanje i analizu studijskih programa.

3.4. Ishodi učenja se opisuju prema deskriptorima ishoda učenja *nacionalnog okvira kvalifikacija*, koje predlaže Nacionalni savet za visoko obrazovanje a usvaja Ministarstvo.

Standard 4: Naučnoistraživački i umetnički rad

Visokoškolska ustanova koja ostvaruje akademske studije, ima organizovan i planiran naučnoistraživački i umetnički rad.

Uputstva za primenu standarda 4:

- 4.1. Visokoškolska ustanova ima obezbeđene nastavnike koji su učesnici naučnoistraživačkih i umetničkih nacionalnih i međunarodnih projekata.
- 4.2. Visokoškolska ustanova ima plan naučnoistraživačkog, odnosno umetničkog rada.
- 4.3. Visokoškolska ustanova ima utvrđen postupak i kriterijume za sistematsko praćenje i ocenjivanje obima i kvaliteta naučnoistraživačkog, odnosno umetničkog rada nastavnog osoblja.

Standard 5: Kvalitet nastavnika i saradnika

Visokoškolska ustanova obezbeđuje kompetentne nastavnike i saradnike u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju na način koji obezbeđuje potreban kvalitet nastavnog osoblja.

Uputstva za primenu standarda 5:

- 5.1. Visokoškolska ustanova obezbeđuje nastavnike koji ispunjavaju uslove za izbor u odgovarajuće zvanje. Predavači, profesori strukovnih studija, docenti, vanredni profesori i redovni profesori moraju imati važeći izbor u nastavno ili naučno zvanje (isključujući polje umetnosti) na nekoj od akreditovanih visokoškolskih ili naučnih ustanova u Republici Srbiji koje imaju kompetentno izborno telo u oblasti za koju se izbor vrši. Nastavnici moraju da imaju najmanje godinu dana radnog iskustva u izvođenju nastave u nastavnom zvanju na visokoškolskim ustanovama.
- 5.2. Visokoškolska ustanova obezbeđuje nastavno osoblje čije naučne, umetničke i stručne kvalifikacije odgovaraju obrazovno-naučnom, odnosno obrazovno-umetničkom polju i nivou njihovih zaduženja. Kvalifikacije se dokazuju diplomama, objavljenim radovima, umetničkim delima, kao i evidencijom o pedagoškim kvalitetima i odgovarajućem profesionalnom iskustvu. U oceni ispunjenosti ovog standarda shodno se primenjuje Pravilnik o standardima i postupku za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Standard 6: Potreban broj nastavnika i saradnika

Visokoškolska ustanova obezbeđuje potreban broj kompetentnih nastavnika i saradnika za kvalitetno izvođenje studijskih programa.

Uputstva za primenu standarda 6:

- 6.1. Uslov u pogledu potrebnog broja nastavnika visokoškolska ustanova ispunjava ako pruži dokaz da je obezbeđen potreban broj nastavnika za zasnivanje radnog odnosa sa punim radnim vremenom za izvođenje najmanje 70% časova aktivne nastave na studijskom programu za koji se traži dozvola za rad, a najmanje 20 nastavnika za zasnivanje radnog odnosa sa punim radnim vremenom. Izuzetak su studijski programi u polju umetnosti gde taj broj ne može biti manji od 50%. Od ukupnog broja nastavnika potrebnih za obavljanje nastave po godinama studija za studijski program za koji se traži dozvola za rad, akademije strukovnih studija i visoke škole strukovnih studija, izuzev u polju umetnosti, moraju da imaju obezbeđeno najmanje 50% nastavnika sa stečenim naučnim nazivom doktora nauka. Na master strukovnim studijama svi nastavnici moraju imati doktorate nauka izuzev u polju umetnosti.
- 6.2. Ako ustanova planira angažovanje nastavnika sa nepunim radnim vremenom, odnosno nastavnika angažovanih po

ugovoru o dopunskom radu, ovi nastavnici mogu nedeljno da ostvaruju aktivnu nastavu u predmetnoj ustanovi po sledećim pravilima. Nastavnik koji je angažovan na više visokoškolskih ustanova ostvaruje aktivnu nastavu u svakoj ustanovi srazmerno procentu angažovanja od propisanog maksimuma od 12 časova, s tim da njegovo ukupno angažovanje ne može biti veće od 12 časova aktivne nastave nedeljno na svim visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji. Nastavnik sa nepunim radnim vremenom, koji manji deo radnog vremena ostvaruje van visokog obrazovanja, može nedeljno da ostvaruje aktivnu nastavu u predmetnoj ustanovi srazmerno procentu angažovanja od propisanog maksimuma od 12 časova. Nastavnik sa nepunim radnim vremenom, koji veći deo radnog vremena ostvaruje van visokog obrazovanja, odnosno nastavnik angažovan po ugovoru o dopunskom radu, može nedeljno da ostvaruje aktivnu nastavu u predmetnoj ustanovi maksimalno 4 časa nedeljno.

6.3. Od ukupnog broja nastavnika sa punim radnim vremenom, njih najmanje 80% moraju imati nastavno zvanje predavač, profesor strukovnih studija, docent, vanredni profesor i redovni profesor.

6.4. Potreban broj nastavnika za zasnivanje radnog odnosa sa punim radnim vremenom obezbeđen je ako visokoškolska ustanova priloži dokaz da navedena lica imaju važeći izbor u odgovarajuće nastavno zvanje i zaključen ugovor o radu (sa odloženim dejstvom). Navedena lica moraju imati državljanstvo Republike Srbije ili dozvolu boravka za period akreditacije.

6.5. Broj nastavnika odgovara potrebama studijskih programa koje ustanova realizuje. Ukupan broj nastavnika mora biti dovoljan da pokrije ukupan broj časova nastave na studijskim programima koje ustanova realizuje, tako da nastavnik ostvaruje prosečno do 180 časova aktivne nastave (predavanja, konsultacije, vežbe, praktičan rad i terenski rad) godišnje, odnosno do 6 časova nedeljno, sa tolerancijom od 20%. Angažovanje po nastavniku ne može biti veće od 12 časova aktivne nastave nedeljno na svim visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji.

6.6. Broj saradnika odgovara potrebama ostvarenja studijskih programa. Ukupan broj saradnika mora biti dovoljan da pokrije ukupan broj časova nastave na studijskim programima koje ustanova realizuje, a da pri tome svaki saradnik ostvaruje prosečno do 300 časova aktivne nastave godišnje, odnosno prosečno do 10 časova aktivne nastave nedeljno uz 20% tolerancije, osim u polju umetnosti. Angažovanje po saradniku ne može biti veće od 16 časova aktivne nastave nedeljno.

6.7. Visokoškolska ustanova na poslovima saradnika u nastavi obezbeđuje studente master akademskih ili specijalističkih studija, koji imaju prosek ocena na osnovnim studijama najmanje osam (8).

6.8. Visokoškolska ustanova na poslovima asistenta obezbeđuje studenta doktorskih studija koji je prethodne nivoe studija završio sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje osam (8) i koji pokazuje smisao za nastavni rad.

6.9. Za potrebe realizacije dela praktične nastave, koja se realizuje van visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje saradnika van radnog odnosa (saradnik praktičar, klinički asistent i sl.) lice zaposleno u ustanovi gde se deo praktične nastave realizuje. Uslove angažovanja propisuje visokoškolska ustanova svojim opštim aktom.

Standard 7: Nenastavno osoblje

Visokoškolska ustanova obezbeđuje nenastavno osoblje koje svojim stručnim i profesionalnim radom obezbeđuje uspešnu realizaciju studijskih programa, kao i osnovnih zadataka i ciljeva visokoškolske ustanove.

Uputstva za primenu standarda 7:

7.1. Visokoškolska ustanova obezbeđuje najmanje jednog bibliotekara.

7.2. Visokoškolska ustanova organizuje studentsku službu sa najmanje jednim izvršiocem.

7.3. Visokoškolska ustanova obezbeđuje najmanje jednog izvršioca sa visokim obrazovanjem na poslovima informacionog sistema.

7.4. Visokoškolska ustanova obezbeđuje najmanje jednog izvršioca - diplomiranog pravnika - na poslovima sekretara.

Standard 8: Studenti

Saglasno osnovnim zadacima visokoškolska ustanova utvrđuje uslove za upis studenata Visokoškolska ustanova obezbeđuje potrebne uslove studentima za uspešno savlađivanje studijskih programa.

Uputstva za primenu standarda 8:

8.1. Visokoškolska ustanova usvaja konkurs za upis na studije kao planski dokument. Konkurs sadrži: broj studenata za određene studijske programe, uslove za upis, merila za utvrđivanje redosleda kandidata, postupak sprovođenja konkursa, način i rokove za podnošenje žalbe na utvrđeni redosled, kao i visinu školarine koju plaćaju studenti čije se studiranje ne finansira iz budžeta.

8.2. Broj studenata koji visokoškolska ustanova planira da upiše, mora biti usklađen sa kadrovskim, prostornim i tehničko-tehnološkim mogućnostima.

8.3. Visokoškolska ustanova za upis na studije prvog stepena planira prijemni ispit ili ispit za proveru sklonosti i sposobnosti, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove. Redosled kandidata utvrđuje se na osnovu opšteg uspeha postignutog u srednjem obrazovanju i rezultata na prijemnom ispitu, odnosno ispitu za proveru sklonosti i sposobnosti.

8.4. Lice koje završi studije stiče odgovarajući stručni, akademski, odnosno naučni naziv u skladu sa zakonom. Svojstvo studenta prestaje u slučajevima predviđenim zakonom.

Standard 9: Prostor i oprema

Visokoškolska ustanova obezbeđuje prostor i opremu neophodne za kvalitetno izvođenje svih oblika nastave. Standardi prostora i opreme određuju se po obrazovno-naučnim, odnosno obrazovno-umetničkom polju.

Uputstva za primenu standarda 9:

9.1. Visokoškolska ustanova obezbeđuje prostor za izvođenje nastave, i to:

- objekte sa najmanje 4 m² bruto prostora po studentu, odnosno 2 m² po studentu za izvođenje nastave po smenama, osim za polje umetnosti, gde prostor po studentu iznosi najmanje 5 m² bruto.
- amfiteatre, učionice, laboratorije, odnosno druge prostorije za izvođenje nastave, kao i bibliotečki prostor i čitaonicu, u skladu sa potrebama obrazovnog procesa određenog obrazovno-naučnog, odnosno obrazovno-umetničkog polja;
- odgovarajući radni prostor za nastavnike i saradnike;
- mesto u amfiteatru, učionici i laboratoriji za svakog studenta.

9.2. Visokoškolska ustanova obezbeđuje prostor za administrativne poslove, i to najmanje dve kancelarije za potrebe studentske službe i sekretarijata.

9.3. Prostor koji obezbeđuje visokoškolska ustanova za potrebe nastave i za potrebe uprave mora da zadovolji odgovarajuće urbanističke, tehničko-tehnološke i higijenske uslove. Prostor mora biti u objektima koji imaju potrebne građevinske i upotrebljene dozvole. Ukoliko objekti za potrebe nastave i upravljanja nisu u vlasništvu visokoškolske ustanove ili joj nisu dati na korišćenje, ona obezbeđuje zakup tih objekata za period od najmanje pet godina.

9.4. Visokoškolska ustanova obezbeđuje potrebnu tehničku opremu za savremeno izvođenje nastave u skladu sa potrebama studijskog programa.

9.5. Visokoškolska ustanova obezbeđuje opremu i izvođenje nastave u skladu sa zdravstvenim i sigurnosnom standardima.

9.6. Visokoškolska ustanova obezbeđuje prostor za rad studentskog parlamenta.

Standard 10: Biblioteka, udžbenici i informaciona podrška

Visokoškolska ustanova ima odgovarajuću biblioteku snabdevenu potrebnim udžbenicima za izvođenje nastave i informacione resurse i servise koje koristi u cilju ispunjenja osnovnih zadataka.

Uputstva za primenu standarda 10:

10.1. Visokoškolska ustanova ima biblioteku snabdevenu literaturom koja svojim nivoom i obimom obezbeđuje podršku nastavnom procesu i naučnoistraživačkom i umetničkom radu. Biblioteka raspolaže s najmanje 1000 bibliotečkih jedinica iz oblasti iz koje se izvodi nastavni proces.

10.2. Visokoškolska ustanova obezbeđuje pokrivenost svih predmeta odgovarajućom udžbeničkom literaturom, učilima i pomoćnim nastavnim sredstvima. Učila i pomoćna nastavna sredstva moraju biti raspoloživi na vreme i u broju dovoljnom da se obezbedi normalno odvijanje nastavnog procesa.

10.3. Visokoškolska ustanova raspolaže informacionom opremom koja je neophodna za studiranje i naučnoistraživački i umetnički rad. Visokoškolska ustanova obezbeđuje najmanje jednu računarsku učionicu sa pristupom internetu.

Standard 11: Finansijsko obezbeđenje rada

Visokoškolska ustanova obezbeđuje dovoljna finansijska sredstva za nastavljanje i završetak studija u slučaju prestanka rada ustanove ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa.

Uputstva za primenu standarda 11:

11.2. Visokoškolska ustanova za čije osnivanje se ne obezbeđuju sredstva iz budžeta Republike dostavlja bankarsku garanciju za nastavljanje i završetak studija u slučaju prestanka rada ustanove ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa, u iznosu od 25% školarine za broj studenata za koji se traži dozvola za rad.

11.3. Visokoškolska ustanova ima finansijski plan za period zakonom propisanog trajanja studijskog programa, koji je sastavni deo poslovnog plana visokoškolske ustanove. Finansijski plan sadrži jasno predstavljene buduće planirane prihode i rashode po vrstama i dinamici.

Standard 12. Unutrašnji mehanizmi za osiguranje kvaliteta

Visokoškolska ustanova donosi strategiju obezbeđenja kvaliteta u svome radu.

Uputstva za primenu standarda 12:

12.1. Visokoškolska ustanova utvrđuje jasno i podrobno formulisanu strategiju obezbeđenja kvaliteta nastavnog procesa, upravljanja visokoškolskom ustanovom, nenastavnih aktivnosti, kao i uslova rada i studiranja.

12.2. Visokoškolska ustanova obrazuje posebnu komisiju za obezbeđenje kvaliteta, iz reda nastavnika, saradnika, nenastavnog osoblja i studenata.

12.3. Visokoškolska ustanova ima opšti akt o udžbenicima.